

13.10.2021

Ärende/30

§ 319

Den av ledamoten Sami Muttilainen väckta motionen om hyreslättnader för kulturbranschen på grund av coronapandemin

HEL 2021-002924 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Sami Muttilainen och 16 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden beviljar kultursektorns aktörer och frilansare lättnader i hyrorna för de fastigheter som staden äger eller befriar aktörer inom konst-, musik- och evenemangsbranschen från hyresavgiften helt och hållet för en begränsad tid.

Helsingfors stad beviljar inga befrielser eller rabatter på hyror, eftersom lättnaderna skulle påverka hyresgästernas möjligheter att ansöka om statens kostnadsstöd och försätta kulturaktörer i olikvärdig ställning på basis av om de hyrt sina lokaler av staden eller av en privat hyresvärd. Om hyressänkningar beviljades tar staden ansvar för kostnader som hyresgästen kunde få statsunderstöd för.

I början av pandemin våren 2020 beviljade staden hyresbefrielser för företag vars omsättning minskat betydligt på grund av COVID-19. Bland dessa företag fanns också aktörer inom konst-, kultur- och evenemangsbranschen. Då fanns inget sådant allmänt understöd som staten nu beviljar. Marknadsvillkoren ansågs ha förändrats så väsentligt

13.10.2021

Ärende/30

på grund av pandemin att de inte motsvarade villkoren vid den tidpunkt då hyresavtalet ingicks. Under våren 2020 befriade också många privata hyresvärdar sina hyresgäster från att betala hyra.

När situationen fortsatte kunde man inte längre anse att hyreslättnaderna som staden beviljade var på marknadsvillkor så som tidigare, utan att hyressänkningarna kunde utgöra statsunderstöd som är förbjudna i EU:s regler om statligt stöd. Statliga stöd som beviljas till företagsverksamhet är i regel förbjudna, eftersom offentligt stöd kan ge en aktör ekonomisk fördel jämfört med konkurrenterna och därmed snedvrider funktionen på den inre marknaden.

Aktörerna inom kulturbranschen är inte heller en homogen grupp, och bedömningen av statligt understöd kan inte göras kategoriskt för hela branschen, utan verksamheten måste bedömas från fall till fall. Fastän det inom ramen för regleringen om statligt understöd vore möjligt att befria vissa kulturaktörer från att betala hyra måste staden också beakta jämlikheten och bestämmelserna om kommunens verksamhetsområde. En kommun har som uppgift att skapa allmänna förutsättningar för näringsverksamhet, men att stödja enskilda företag är i princip inte kommunens uppgift. Coronapandemin har inte endast påverkat stadens hyresgäster, utan all verksamhet som i hög grad baserar sig på kundbesök. Statens stödprogram är det bästa sättet för likabehandling inom kulturbranschen.

Svaret stämmer överens med kultur- och fritidsnämndens utlåtande. Ärendet har beretts i samarbete med stadskansliets rättstjänst och stadens samordningsgrupp för coronaviruset.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Maria Nyfors, stadssekreterare, telefon: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Bilagor

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

13.10.2021

Ärende/30

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 27.09.2021 § 692

HEL 2021-002924 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo aloitteen loppuun käsitellyksi.

20.09.2021 Pöydälle

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nyfors, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 21731
maria.nyfors(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 15.06.2021 § 89

HEL 2021-002924 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei pidä kannatettavana aloitteen esitystä siitä, että kaupunki myöntää huojennuksia omistamiensa kiinteistöjen vuokrissa tai vapauttaisi taide-, musiikki- ja tapahtuma-alan toimijat vuokranmaksusta määrääjäksi kokonaan.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta jakaa valtuutettu Muttilaisen huolen kulttuurialan toimijoiden toimeentulosta ja toimintaedellytyksistä covid-19-pandemian aikana ja ymmärtää monien erilaisten tukimuotojen olevan tarpeellisia poikkeuksellisessa tilanteessa.

Helsingin kaupunki on tehnyt tilanteesta kokonaisarvion ja linjannut, ettei kaupunki myönnä vapautuksia tai alennuksia vuokrista, koska nämä vähentävät toimijoiden mahdollisuutta hakea valtion kustannustukea. Jos vuokranalennuksia myönnettäisiin, vastaisi kaupunki näin kustannuksista, jotka vuokralaisen olisi mahdollista hakea valtiolta. Koska rajoitukset ovat valtion asettamia, nähdään, että valtio on ensisijainen pandemian aiheuttamien kustannusten korvaaja.

Keväällä 2020 kaupunki myönsi vuokravapautuksia tiettyjen toimialojen - mukaanlukien taide, kulttuuri ja tapahtumat - yrityksille, joiden liike-

vaihto oli vähentynyt koronan johdosta merkittävästi. Yrityksille ei tuolloin ollut tarjolla nykyisenkaltaista valtion järjestämää yleistukea. Markkinaolosuhteiden katsottiin muuttuneen pandemian johdosta niin olennaisesti, etteivät ne vastanneet vuokrasopimusten solmimisen aikaan osapuolten sopimukselle asettamia edellytyksiä. Myös yksityiset vuokranantajat vapauttivat keväällä 2020 varsin laajasti vuokralaisiaan vuokranmaksuista.

Tilanteen jatkuessa kaupungin myöntämiä vuokranalennuksia tai -vapautuksia ei ole voitu valtioneuvostojen näkökulmasta pitää enää markkinaehtoisina, jolloin vuokranalennuksissa voisi olla kyse kielletystä valtiontuesta. Kulttuurialan toimijat eivät ole keskenään yhtenäinen ryhmä, eikä valtioneuvostointia voi tehdä kategorisesti koko alaa koskien vaan toimintaa on arvioitava tapaus- ja hankekohtaisesti.

Vaikka joidenkin kulttuurialan toimijoiden vapauttaminen vuokranmaksusta saattaisikin valtioneuvostojen puitteissa olla mahdollista, kaupungin on huomioitava yhdenvertaisuus ja kunnan toimialaa koskevat säännökset. Elinkeinotoiminnan yleisten edellytysten luominen kuuluu kunnan toimialaan, yksittäisten yritysten tukeminen lähtökohtaisesti taas ei kuulu. Koronapandemia on vaikuttanut laajasti kaikilla sellaisilla toimialoilla toimiviin yrityksiin - ei pelkästään kaupungin vuokralaisiin - joiden toiminta perustuu asiakaskäynteihin. Parhaiten yhdenvertainen kohtelu toteutuukin valtion tukiohjelmien kautta.

25.05.2021 Pöydälle

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Mari Männistö

Lisätiedot

Veikko Kunnas, kulttuurin edistämisen päällikkö, puhelin: 310 37002
veikko.kunnas(a)hel.fi